

OČNI TLAK NAJČEŠĆI JE UZROČNIK BOLESTI PA SU REDOVITI PREGLEDI I MJERENJE VAŽNA PREVENTIVA

GLAUKOM

drugi uzrok sljepoće u svijetu

PROVJERITE VID

Glaukom je praćen progresivnim oštećenjem vidnog živca i ako se ne liječi, za posljedicu imamo suženje vidnog polja i znatno slabljenje odnosno gubitak vida – kaže dr. Vlade Glavota, spec.oftalmolog iz Specijalne bolnica za oftalmologiju 'Svjetlost'

PİŠE TANJA ŠIMUNDIĆ BENDIĆ

Provjerite vid da biste mogli vidjeti; Ne dozvolite tihom ubojici vida da pobijedi; Zaustavite glaukom, drugi najčešći uzrok sljepoće u svijetu... liječnička nas struka stalno alarmira na bolest oćnog ųivca, od koje je 2010. godine u svijetu bolovalo 65,8 milijuna ljudi. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije od glaukoma boluje dva do tri posto populacije starije od 40 godina, a pretpostavka je kako je u ćak 50 posto slućajeva neprepoznato. Podaci kaųu i kako je trenutno na svijetu oko ųest milijuna ljudi slijepo zbog glaukoma, te se pretpostavlja kako ćemo do 2020. godine imati ćak 78,6 milijuna oboljelih. Sve je to sasvim dovoljno da u upravo aktualnom Tjednu posvećenom borbi protiv glaukoma, posjetimo oftalmologa i napravimo preventivne pretrage.

– Glaukom je praćen progresivnim oštećenjem vidnog ųivca i ako se ne lijeći, za posljedicu imamo suženje vidnog polja i znatno slabljenje odnosno gubitak vida – kaųe dr. Vlade Glavota, spec. oftalmolog iz Specijalne bolnica za oftalmologiju "Svjetlost", nabrajajući nekoliko za bolest rizićnih faktora.

To su visina oćnog tlaka, dob starija od 40 godina, ćla-

novi obitelji koji boluju od glaukoma, crna ili ųuta rasa, visoka kratkovidnost ili miopija, dugotrajna uporaba kortikosteroida, ozljede oka, poviųeni krvni tlak, te hipotireoza i dijabetes. Upravo se poviųeni oćni tlak drųi kao glavni ćimbenik rizika za razvoj glaukoma, a dokazano je kako se njegovom dobrom regulacijom moųe usporiti progresija bolesti.

SKRIVENI SIMPTOMI

– Normalne vrijednosti oćnog tlaka su u rasponu od 11-21mmHg, uz fluktuacije u vrijednostima ovisno o razdoblju dana kada je provedeno mjerenje, broju otkućaja srca i disanju. Do njegova poviųenja dolazi zbog neravnoteųe izmeću produkcije oćne vodice u cilijarnom tijelu oka i njezina oćicanja kroz drenaųni sustav oćnog kuta. Vaųno je znati i kako svako poviųenje oćnog tla-

ka ne mora nuųno znaćiti kako ta osoba ima glaukom – kaųe dr. Glavota, navodeći kako je to slućaj kod okularne hipertenzije, kod koje oboljeli imaju vrijednosti oćnog tlaka viųe od 21 mmHg.

Njeĳa ne prate vidljiva glaukomska oųtećenja vidnog ųivca ili promjena u vidnom polju, no javlja se neųto veći rizik za razvoj glaukomske bolesti. S druge strane kod normotenzivnog glaukoma unatoć normalnim vrijednostima oćnog tlaka, postoje vidljiva glaukomska oųtećenja vidnog ųivca, te ispadi u vidnom polju. Simptomi glaukoma, kaųe dr. Glavota, ovisе o stadiju i tipu bolesti, te dugo mogu biti neprepoznati. Nerijetko u svakodnevnoj praksi oftalmolozi otkrivaju uznapredovala glaukomska oųtećenja, a da bolesnik nije ranije primijetio bilo kakve smetnje.

– To se najćeųe otkrije pri-

likom prvoga detaljnijeĳa oftalmoloųkog pregleda, u vrijeme kad pacijenti osjete smetnje tipa staraćke dalekovidnosti, te se jave na pregled za odreĳivanje naoćala. Po nekim istraųivanjima, samo pola bolesnika koji imaju glaukom je svjesna svoje bolesti. U ranim stadijima glaukom obićno nije praćen odreĳenim simptomima, i upravo ga zbog toga nazivaju 'tihim kradljivcem' vida. Bolest moųe zahvatiti sve dobne skupine, ali se ćeųe javlja kod starijih od 40 godina, kada se govori o stećenom glaukomu. Postoji i kongenitalni ili prirodni glaukom, uzrokovan poremećajem u razvoju drenaųnog aparata oka, a prisutan je pri roĳdenju ili se ra-

'Svjetlost' ima sve

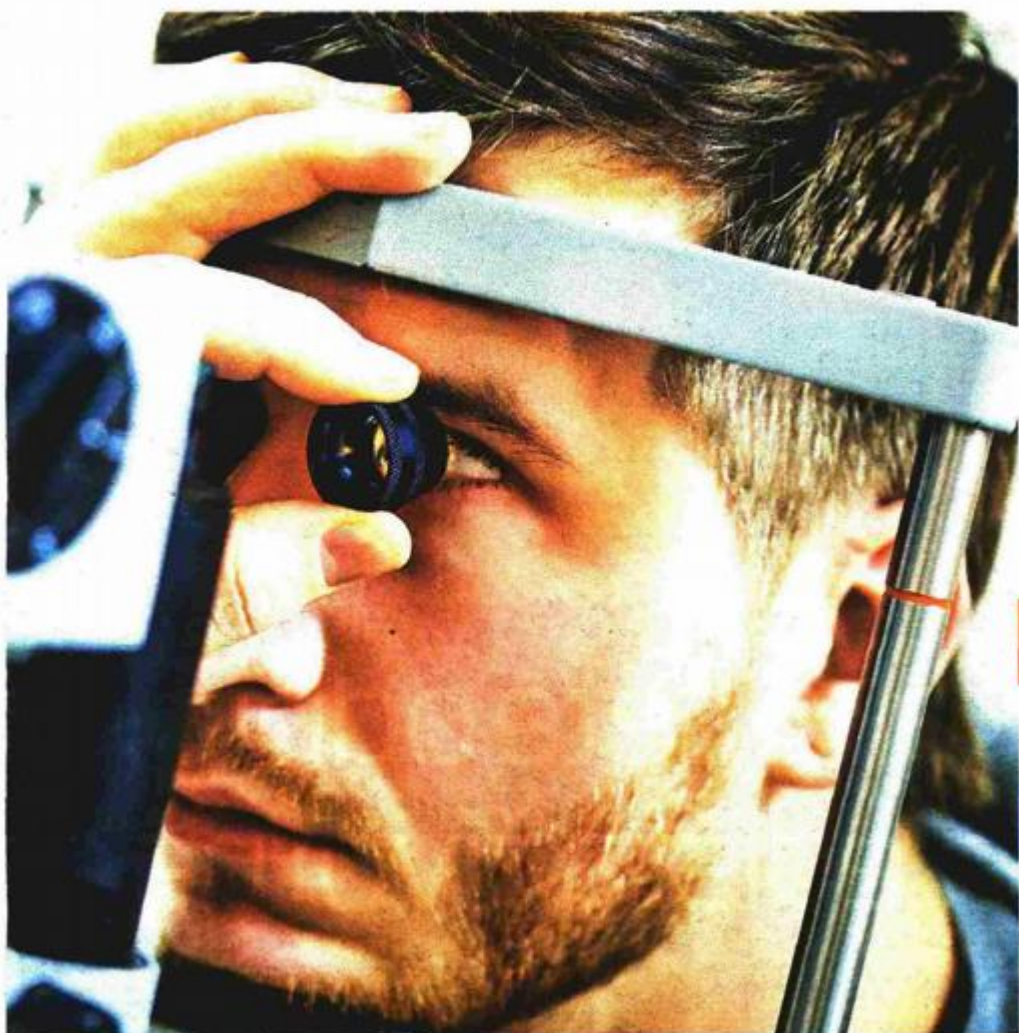
••• Klinika "Svjetlost" iza sebe ima dugogodiųnje iskustvo u radu s glaukomskim pacijentima. U Klinici su zaposlena i dva specijalista za glaukom, od kojih je jedan subspecijalist. Klinika "Svjetlost" nudi kompletnu dijagnostiku glaukoma u jednom danu, zahvaljući najmodernijoj kompjutoriziranoj opremi za dijagnostiku. U klinici se bezbolno i ambulantno obavljaju sve vrste laserskog i kirurųskog lijećenja glaukoma.

Simptomi bolesti ćesto se dugo ne uoćavaju pa su redovite kontrole najvaųnije

Glaukom je praćen progresivnim oųtećenjem vidnog ųivca, kaųe dr. Vlade Glavota

zvija u ranom djetinjstvu. Taj je glaukom lošije prognoze – kaže dr. Glavota, tvrdeći kako je najučestalija forma stečenog glaukoma primarni glaukom otvorenog kuta, bolest nepoznata uzroka.

UZROCI I POSLJEDICE

Iako nije sasvim jasno kako dolazi do oštećenja kod ovog tipa glaukoma, pretpostavlja se da, ako se ne liječi, glavnu ulogu ima povišeni očni tlak. Dugo je bez simptoma, pa se tek kod uznapredovale bolesti javljaju smetnje poput slabijeg perifernog vida. Postoji i primarni glaukom zatvorenog kuta, uzrok mu leži u anatomske gradnji oka, a u ranim stadijima, kod bolesnika sa suženim očnim kutom, može se manifestirati zamućenjem vida, pojavom haloa, blagom glavoboljom i bolovima u oku. U slučaju potpune blokade oćnog kuta, bolest se manifestira burnim simptomima kao što su jaka glavobolja i bolovi u oku, jako oslabljen i zamagljen vid, crvenilo oka, mućnina i povraćanje.

– Ovo je za vid opasno stanje koje, ako se pravovremeno ne liječi, može dovesti do sljepoće. Istraživanja su pokazala da glaukom zatvorenog kuta, unatoć manjoj učestalosti,

uzrokuje gotovo polovicu sljepoća vezanih uz glaukomsku bolest. Sekundarni glaukom se može razviti kao posljedica nekih drugih stanja kao što su ozljede, operacije na oku, komplicirane upale oka, sistemske bolesti poput dijabetesa, pseudoekfolijativni sindrom, katarakta, te nakon dugotrajnog uzimanja kortikosteroidnih lijekova – kaže dr. Glavota, naglašavajući kako na većinu rizićnih faktora za razvoj glaukoma ne možemo utjecati, no zato imamo mogućnost rano detektirati bolesti redovitim oftalmološkim pregledima i pravovremenim početkom lijećenja.

To se osobito preporučuje svim osobama starijim od 35

godina s rizikom za razvoj bolesti, koji bi makar jednom godišnje trebali obaviti redoviti oftalmološki pregled. Ostalima, starijima od 40 godina, pregled se savjetuje svake dvije do četiri godine.

– Mjerenje oćnog tlaka čije povišenje predstavlja najveći rizik za razvoj glaukoma, brza je i jeftina pretraga koja je sastavni dio redovitog oftalmološkog pregleda. Istraživanja su pokazala da osobe s vrijednostima oćnog tlaka višim od 30 mmHg imaju čak 40 puta veći rizik za gubitak vida od glaukoma, u usporedbi s osobama čija je vrijednost oćnog tlaka 15 mmHg ili niža – kaže dr. Vlade Glavota.

Detaljan pregled

••• Dijagnostika glaukoma uz mjerenje oćnog tlaka podrazumijeva detaljan oftalmološki pregled s ispitivanjem vidne oštrine, pregled oćnog kuta, mjerenje debljine roćnice, pregled oćne pozadine uključujući pregled vidnog živca i žute pjege, snimanje vidnog živca optićkom koherentnom tomografijom i kompjutorsko ispitivanje vidnog polja. Većina terapijskih mogućnosti u svrhu lijećenja glaukoma uglavnom je usmjerena k smanjivanju oćnog tlaka. Time se smanjuje rizik oštećenja vidnog živca. Konzervativne metode lijećenja podrazumijevaju korištenje lokalne kapljice terapije ili tableta, a propisanu terapiju oboljeli od glaukoma moraju uzimati redovito i trajno.